

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

"EDINOST"
1849 W. 22. St.
Telephone:
Canal 98.
Chicago, Ill.
ZA RESNICO
IN PRAVICO.

Izhaja dvakrat
na teden.
Velja za celo
leto \$3.00
Published semy
weekly.
Subscription
\$3.00
yearly.

ŠTEV. (No.) 45.

CHICAGO, ILL., PETEK, 10. JUNIJA, 1921.

LETO (VOL.) VII.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Bursleson, Postmaster General.

NAJNOVEJŠE VESTI.

V PUEBLO, COLO., JE 75 SLOVENSkih DRUŽIN IZGUBILO SVOJE DOMOVE. UTONIL NI NOBEDEN SLOVENEK.

Takoj ko smo zaslišali prvo poročilo o strahoviti nesreči, ki je zadela Pueblo, nas je takoj spreletela misel združeno s tesnobno bojaznijo: kaj je z ondotno slovensko naselbino, z ondotnimi rojaki, kaj se je zgodilo z g. župnikom, kaj s slovensko cerkvijo in šolo? Ali so postali tudi oni žrtev grozne povodnje, ali so morali tudi oni poginiti v kalnih valovih, ki so nenadoma zalili celo mesto? Takoj smo telegrafirali tje, toda nič manj kakor šest dni smo morali čakati na odgovor, ker so bile razen ene same vse telegrafične zveze z mestom pretregnane, omenjeno zvezo pa so rabili predsem za uradne in ne za privatne zadeve. Šele včeraj zjutraj smo prejeli nestrpno pričakovano brzojavko, ki se glasi:

PUEBLO, 9. junija.—Pri povodnji v Pueblo ni zgubil življenja nobeden Slovenec, pač pa je 75 rojakov izgubilo svoje domove. Cerkev ni veliko poškodovana. Na šoli in župnišču pa je nad \$3,000 škode. —P. Ciril.

Oddahnili smo si, ko smo prebrali to brzojavko. Sreča v nesreči je, da ni nobeden Slovenec izgubil življenja, vključno temu pa je skrajno pretresljiva vest, da je 75 slovenskih družin izgubilo svoje domove. To je velika nesreča sploh, posebno pa če pomislimo, v kako kritičnih časih živimo. Sedaj pa velja pokazati, da nam nesrečni rojaki niso samo rojaki in bratje v besedah, temveč v resnici. Dolžnost vsakega ameriškega Slovenca je, da bo skušal pomagati nesrečnim rojakom po svoji moči.

STRAHOVIT PORAZ CENTRALIZMA.

Po dosedaj znanih izidih je dobila SLS na Kranjskem od 194 občin na deželi v svoje roke 109, vsi nasprotniki 45, v 20 občinah imamo enako število odbornikov z nasprotniki. — Naših odbornikov je v teh občinah 1822, vseh nasprotnih 1270. — Upoštevajoč po odstotkih tako občine kakor odbornike, znaša naša večina na Kranjskem dozdaj 60 proc.

Na Štajerskem smo dozdaj dobili 5827 odbornikov, vsi nasprotniki 2017, torej ima SLS dozdaj 69 proc. Če računamo ostale še neznane izide prav pesimistično, lahko z gotovostjo rečemo, da je SLS dobila v Sloveniji skupno 60 proc. vseh občin in odbornikov.

Poraz policajdemokratov in samostojnežev je strahovit. Ako pa upoštevamo še ostale protipolicajdemokratske stranke, je poraz centralistov naravnost katastrofalen. Proti centralizmu se je izreklo najmanj 80 proc. slovenskega ljudstva. Vlada je kar nehala priobčevati nadaljne rezultate, ker ji je katastrofa vladnih strank popolnoma zaprla sapo. Zdaj menda dr. Baltić noč in dan razglablja, kako bi se dal rezultat občinskih volitev na kak način potvoriti. Pa ne bo šlo, škoda za trud!

DELAVSTVO, KAJ PRAVIŠ NA TO?

Leta 1919 je odpotoval tudi ameriškim Slovincem dobro znani Anton Kristan kot minister prosvete v Vratislavo. Na potu se je mudil okoli 20 dni. V tem času je dobival ministersko plačo, dnevnice, povrh tega pa še 200 frankov dnevno. Danes je Anton Kristan večkratni milijonar v Ljubljani. Kaj ne, to je siromašni proletarec, ki mu ni nič drugega na srečo, kakor blaginja delavstva?! Da, resnica je, da ljubi žuljevo roko, toda ljubi jo samo zato, ker mu ta žuljeva roka odšteva cvenk.

Nadalje mora biti ameriškim Slovincem znano, da je Etbin Kristan, ko je bival v Ameriki, stanoval vedno po prvovrstnih hotelih, in se je, ko se je vračal v domovino, vozil kajpada v prvem razredu. Zakaj pa se ni ta veliki prijatelj delavstva pomešal med svoje pristaše, izmučene in zažirane delavce v tretji razred?! Etbin Kristanu gotovo ni dišala delavska hrana in zrak po kabini tretjega razreda, pač pa so mu toliko bolj dišali delavski dolarji, ki jih je odnesel v domovino.

Hilquitt je milijonar in obenem vodja newyorških socialistov. Kaj mislite, da so mu kapitalisti znosili skupaj njegove milijone. O, niso mu jih ne kapitalisti, pač pa je izmislil svoje milijončke iz ubogih delavcev, ki še vedno nočejo spregledati.

Omenjene trojice ne vidijo, pač pa se jeze nad duhovniki, češ, da jih ti izmozgavajo. Tukaj imate dejanja in ne samo besede! Koliko časa bo še minilo, da bo delavec spoznal, kdo hoče v resnici njemu dobro in kdor hoče samo dobro svojemu žepu!

DRUŽINSKA ŽALOIGRA.

Devetnajst letna žena Al. Beardley, ki je bila že v fako zgodnji svoji mladosti ločena od svojega moža, ni okrasila groba svojega otroka na Spominski dan prejšnji ponedeljek. Mož je bil na pokopališču in je to videl. To ga je tako razjezilo, da jo je šel iskat. Žena je delala kot telefonistinja vsako noč do osmih zjutraj. Tako se je preteklo soboto zjutraj vračala s svojega dela domov, ko jo je srečal mož in jo ustavil. Ko sta nekaj časa stala skupaj, je žena naenkrat začela bežati in mož za njo. Da bi mu ušla je stekla v neki salon, ki je bil odprt.

Toda tam ni bilo nikakega skrivališča, zato ni mogla dalje bežati. Ko je mož priteknel za njo v salon, je pokleknila predenj in kričaje prosila: "Samo nikar me ustrel! Lepo te prosim, samo živo me pusti! Jaz nočem še umreti!" Toda v tem je mož nastavljal samokres na njeno glavo in jo ustrelil. Mrtva je padla žena na tla. Takoj na to je pa obrnil samokres na svoje srce. Še en strel in tudi mož je padel na mrtvo truplo žene s prestreljenim srcem. — Tako se končavajo sedajni moderni premladi zakoni.

Resno svarilo naši mladini, ki prehitro tišči v "kurnik", katerega se tako hitro naje in potem slede — umori in samomori.

PUEBLO VSTAJA.

Nesrečnemu mestu skušajo sistematično pomagati.

Dne 6. junija je imel rdeči križ v Pueblo sejo, kjer so se dogovorili o posameznostih, kako pomagati mestu. Sedaj so že sistematično začeli z delom. Najprej bodo napravili popolni zapisnik vseh tistih, ki jih je doletela kaka izguba ali nesreča; nadalje bodo postavili šotarišče za vse tiste, ki so brez strehe in slednjič bodo postavili tudi zasilno bolnišnico.

Kakor so se izrazili zastopniki Rdečega križa bo imela nova bolnišnica prostora za 250 ljudi.

V zapisnike bodo zapisali vse tiste, ki jih je zadela kakršna koli neizgovorna nastala vsled povodnje. — Vendar se dotična komisija, ki vodi zapisnike, ne zadovoljuje samo s tem, da posluša razne stranke, temveč sama obiskuje ponesrečene družine in preiskuje, koliko zlo je zadelo enega in drugega in kdo je vse potreben podpore.

Dosedaj so dognali, da znaša število utopljenih 52. Preiskujejo še vedno nadalje in najbrž bodo našli še več mrtvih.

Vojaštvo kontrolira sedaj celo poplavljenno ozemlje. Stanje reke Arkansas se do sedaj še ni čisto nič spremenilo, pač se je iz mestnih ulic že popolnoma odtekla voda in sedaj hite, da počedijo blato iz mesta. Pomagati mora vsak mož v mestu, ki je sposoben za delo, zato pa dobi vsak 43c plače na uro.

V okolici mesta Pueblo je povodenj dosedaj zahtevala 22 človeških življenj.

Tudi mesto Denver je na nekaterih mestih deloma poplavljenno, vendar tamkaj škoda ni ravno znatna.

ZA KATOLIŠKI TISK.

"In sem videl zver, katera je imenjenih rogovih je bilo deset kron, in na njenih glavah so bila imena preklinjevanja. In so ji bila dana usta, katera so govorila velike reči in preklinjanja. In je odprla svoja usta ter preklinjala Boga, njegovo ime, in njegov šotor, in nje, kateri v nebesih prebivajo. In ji je bilo dano vojskovati se s svetimi. In ji je bila dana oblast čez vsak rod, in ljudstvo in jezik in narod". (Skr. raz. 13.)

Natančna in drastična slika svobodomiselnega časopisja, njegovega ogromnega vpliva na mišljenje, življenje, na ves kulturni in gospodarski razvoj človeštva.

Nič čudnega: danzadnevom v milijonih izvodov se zasmehuje Cerkev, njen nauk, njeni obredi in njeni služabniki, ter se nasprotno povečujejo in do neba povzdigujejo ljudi, ki so v zasebnem in socialnem življenju prave moralne propalice. — Vse, kar pride dobrega iz katoliških organizacij, se opljuje in osumniči in ožigosa kot nazadnjaško in reakcionarno, slabo pa, ki prihaja iz svobodomiselnih vrst, se proslavlja kot čednost in junaštvo, nenravnost in moralna propalost se v listkih opravičuje in povisuje, po inseratih toplo priporoča. To je vsakdanja vsebina svobodomiselnega tiska, ki brizga v nešteti izvodih danzadnem morje strupa med ljudstvo, ki ga željno in brez presojanja uživa.

To je preskušeno sredstvo svobodomiselcev, kako priti vernemu ljudstvu kljub njegovim trdnim organizacijam do živga in pomoriti v njem vse, kar so mu vcepili dobre verske in prosvetne katoliške organizacije, iztrgati mu smisel, za pravost in resnico ter mu vcepiti v mišljenje sovraštvo do Cerkve, mržnjo do katoliškega imena in do krščanskih organizacij in tako streti odporno moč katoliškega ljudstva. Preskušeno sredstvo, katerega se je uspešno posluževal bivši francoski ministrski predsednik Combes, ki je dosegel zloglasno, roparsko in na silno ločitev Cerkve od države. Izjavil je: "Da sta dve tretjini, da, tri četrtine Francozov brezverne, se imamo zahvaliti našemu časopisju". Preskušeno sredstvo, ki se ga poslužujejo Judje, katerih znano geslo je: "Polastimo se časopisja, in svetovna vlada je naša".

Tudi v Sloveniji, kjer je do prera v svobodomiselni tisk igral precej majhno vlogo in je bil pritlikavec proti primeroma močni organizaciji katoliškega časopisja, se je

svobodomiseltvo v zadnjih dveh letih poprijelo tega preskušenega judovsko-svobodomiselnega sredstva.

Številke govore več kot vse še tako zgovorne besede.

V Sloveniji izhaja 5 svobodomiselnih dnevnikov (sedaj ob volitvah celo 7) najmanj v 45.000 izvodih na 22 straneh — in dva katoliška v 15.000 izvodih na 3 straneh. Medtem ko je naročen na svobodomiselni dnevnik vsak 31., pride "Slovenec", katoliški dnevnik, šele na vsakega 93. Podobno je z "Večernim listom", ki ga je treba širiti v delavskih krajih!

Ne dosti boljše je s tedniki. Proti trikrat na teden izhajajoči, zagrizeno in surovo protiverski "Domovina", "Kmetijskemu listu", "Novi pravdi", "Novi dobi", "Delavcu" (v 40.000 izvodih), "Ljudskemu glasu", "Rdečemu praporju" izhajajo "Domoljub", "Straža", "Slovenski gospodar", "Murska Straža" in "Mir", izmed katerih sta pa slednja dva le malo razširjena.

Številke nam kažejo, da je slovensko svobodomiselnost časopisje, ki je bilo pred prevratom zelo majhno v primeri s katoliškim, tekmo dveh let postalo ne le enako močno, temveč celo trikrat močnejše. Številke nam kažejo, da gre vsak teden okrog 350 tisoč izvodov svobodomiselnega časopisja med ljudstvo; to število se pri branju povprečno najmanj potroji. Tako se najmanj milijonkrat na teden bero najgrše laži, zavijanja, blatenja, zasramovanja vsega, kar je v zvezi s katoliškim imenom. In to v deželi, ki šteje samo poldrug milijon ljudi, ki so v ogromni večini sedaj še globoko verni.

Kakšne bodo, morajo biti posledice tekom nekaj let? Ali je mogoče misliti, da ta trup tekom časa ne bo imel tistega uspeha, ki ga je imel po drugih državah, na Francoskem in Češkem? Ali morejo naše organizacije po svojih sestankih in razgovorih sproti pobiti vse laži, pojasniti vsa sumničnja, izbrisati vse blato, ki ga nameče svobodomiselnost na naše organizacije vsak teden milijonkrat? Ali se je mogoče infanteriji brez topništva braniti proti armadi, ki je opremljena z najštevilnejšo in najmodernejšo artilerijo? Ali more dober rokodelc brez strojev konkurirati z moderno urejeno tovarno?

Vse naše organizacije, pa naj bodo na videz še tako trdne in neomajne, bodo morale hirati, ker jim bo nasprotni tisk s strupom, ki ga v

(Dalje na 3. strani.)

ALI ŠE NE VEŠ — kako je koristno biti naročen na liste "Glasnik", "Ave Maria" in "Edinost"?

Dobro! Potem ti ipovem samo to le: (1) to so najbolj zanimivi slovenski listi. Urejevani so znanstveno in s skrbjo. Kar je pa še največ vredno: z razumom in srcem. (2) Prinašajo toliko zanimive stvari, da jih ne bode tako lahko pustil, kdor jih bode enkrat naročil. (3) Smatrajo se naročniki nanje za dobrotnike frančiškanskega reda in se za nje bere poleg drugih številnih svetih maš tudi redno vsako nedeljo ena sveta maša v cerkvi Sv. Štefana v Chicagu, Ill.

Ali ne misliš, da je toraj vredno biti naročnik teh listov? Si tudi ti njih naročnik? — Si že kakega svojega prijatelja pridobil za nje? Kako ti bode enkrat hvaležen, ako si ga! Veliko dobro delo si storil na njem! Vrjemi mi!

Naročajo se:

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS,

1849 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

Ko prebereš ta listek, daj ga sosedu! Hvala lepa že naprej za to uslugo!

Chicaški Slovenci!

Hočete v jeseni šolo? Gotovo jo hočete in Vaši otročki jo zahtevajo. Pa tudi vaš žep jo zahteva, ker je sedanje breme za šolnino preveliko za Vas.

Dobro! Sedaj treba, da se postavimo na noge in začnemo delati, kakor se v Chicagi še nikdar ni delalo, kakor se med nami še nikdar ni žrtvovalo!

V soboto večer po večernicah se začne far ali bazar za našo novo šolo.

Ne pozabite! Vsak katoliški Slovenec Chicage je dolžan, ako je res Slovenec in ako je res katoliški Slovenec, da v soboto, v nedeljo in dalje pri vseh naših večerih, ko bomo imeli bazar, pride na bazar in sodeluje. Naša ženska društva in naši možje so bili krepko na delu že dolge tedne. Sedaj treba da stopi na noge in prime za delo še vsakdo, kdor resno misli.

Zato v soboto večer **VSI CHACAŠKI SLOVENCi NA FAR!!!**

DELO IN DENAR.

Spisal dr. Fr. Detela.
(Dalje.)

Brnot se je spravljal počasi na nogo. Tresel se je po vsem telesu od strahu in jeze; a kmalu je začel ro- bantiti, da je to vlom in nasilstvo in da se bo on maščeval. Lojza je jokala ob postelji in stiskala k se- bi otroka, ki je zavijal oči in trepet- al v božjasti.

"Kaj jočeš?" se je obrnil Brnot do Lojze,

"Oh, zakaj neki!" je zastokala o- na in ga pogledala tako obupno, ta- ko očitačoče, da si ni upal počakati mož nobile besede več. Hitro si je oblekel sukno in zapustil stano- vanje, brez slovesa, da ga ne bi za- držala Lojza. Sam in trezno je ho- tel preudariti in presoditi svoj po- ložaj, uravnati potem svoj sklep in se nazadnje razvedriti v navadni ve- černi družbi.

Čutil se je osramočenega. Napa- del ga je bil preprost delavec; rešila ga je bila ženska, Lojza; kriva po- raza je bila najbolj debela ovratni- ca. Brnot je premišljeval, ali naj bi naznanil sodišču nasilni napad ali povedal samo tovarišem, v kakšni nevarnosti da živi on, ko se pote- guje zanje, kako bi ga bil kmalu u- moril delavec, ki nima zmisla za skupne koristi, ki bi prelomil stav- ko rajši danes kot jutri, ki hoče uni- čiti voditelja, da bi potegnili za se- boj množico. Ali naj se maščuje sam? A takšno maščevanje ni bilo lahko. Kdor se ne meni za svoje življenje, je nevaren nasprotnik. Ne- hote se je potipal Brnot za vrat, ki ga je še vedno opominjal, in če bi bil zagleda oddaleč Janeza, bi bil za- vil najbrž na drugo pot. Sodna pot mu tudi ni ugajala, ker je vedel, ka- ko brezobzirno radovedna da so so- dišča, kako brskajo ob vsaki novi zadevi po vseh starih, kako se toži- telju večkrat slabše godi ko tožencu. Tudi ne bi rad tožil Lojzinega brata; zakaj vrivala se mu je ne- prijetna misel, da mu je Lojza rešila življenje, in dozdevalo se mu je, da bi ji bil on pravzaprav dolžan ne- koliko zahvale. Nekaj hvaležnosti bi ji tudi izkazal on rad; a trpeti ne bi smel njegov ugled, njegovo do- stojanstvo, načela. S čim da bi ji ustregel najbolj, to je čutil in ve- del, če bi se namreč poročil z njo. Toda načela, ki jih je zagovarjal do- slej tako navdušen in prepričan, ali naj jih zataji? Mož je gubančil čelo in mrščil obrvi, ko je premišlje- val, kako sitna postajajo časi člo- veška načela, če jih je zagovarjal preveč navdušen in prepričan. Ko- liko priročneje je, če jih skriva v svojem srcu; nekako knjigovodstvo brez sitnih priglednikov, kjer se la- hko izpremeni vsak postavek in se končno na oko vendar ujame račun. O, lahko bi razveselil Lojzo, ki je imela tudi svoja načela, nič manj trdna od njegovih. Koliko je že on trpel za svoja, koliko zaradi njenih! Vzemimo, da se on poroči; ali se bodo kaj izpremenile zanj razmere? Ona bo prala in služila naprej in prispevala k stroškom družinskega življenja. Oh, poroka! Malenkost. Njega ne bi stala nič, njej bi pa le ustregel. Da bi le ne bilo načel in ljudi, ki jih nadzorujejo! A načela se morajo vendar ravnati po raz- merah, in če se izpremene razmere, se morajo pač tudi načela. Danes boj proti kapitalu, jutri premirje, poutroišnjem mir. Zahtevaj mnogo, da dosežeš nekaj! Ceni previsoko, da lahko popuščaš! Življenje je ved- na poravnava. Načela se rode v mi- slih, žive v besedah, umirajo v de- janju. Možu se je zazdelo, da so po- glavitne sestavine načel pravzaprav ošabnost in trma. Ali so potemt- kem načela res tako vzvišena in ne- dotična? Brnot bi jih bil najrajši obesil na bližnji kol. Toda batj se je bilo pohujšanja, in mož je začu-

til, da se mu vije okrog vratu vrv zavisnosti od delavcev. Vodja jim je bil postal, ker je najbolje in naj- pogumneje izražal, kar je čutila v srcu množica; vodil jih je, ker je hodil pred njimi tja, kamor so ho- teli sami iti; poslušalji so ga, ker jim je govoril po srcu in jim budil nade, ki so jim spale v prsih in se boje- če skrivale pod odejo, ker je bil pri- pravljn zanje delati in trpeti. To, to ugaja množici, da kdo zanjo de- la in trpi. Brezplačno seveda, za- kaj plačilo za tuje delo in tuje trp- ljenje izgovarja množica sama sebi in gleda pisano vsakega, kdor bi se ne hotel zadovoljiti z delom in trp- ljenjem za druge in z nekako čast- jo, katera se mu deli pogojno in ne- voščljivo z godrnjanjem kakor be- raču miloščina.

Brnot je bil nekako sit nehvalež- nega vodstva, ki mu je bilo nako- palo toliko težav, toliko stroškov in odgovornosti. Vse je gledalo nani, vse pričakovalo rešitve od njega; on pa je spoznaval, da se je bil ušel, da bo težko izpeljal, kar je bil pričel, in da bo treba pripravljati de- lavce k prijenljivosti. In proti ko- mu se bo obrnila nejevolja, kadar se bodo morali vdati? Proti delodajal- cem? Oh, ne. Proti njemu. Nje- ga bodo preklinjali, njega izročili z lahkim srcem in pohlepno zavistjo kot žrtvo zmagujočemu kapitalu. In če bi zahtevalo ravnateljstvo, da ga ubijejo, bi ga ubili za splošno korist. Ostudna sebičnost druhali!

Tako se jezi večkrat zavedna se- bičnost osebe na nezavedno sebič- nost množice, kadar se izpreminja ta iz mrtvega orodja v živo silo, ki zgrabi voditelja, ga porabi kot oro- dje svojih slepih namenov, ga polomi in zavrže.

Brnot je premišljeval, ali naj bi se umeknil sebičnim, nehvaležnim ljudem, ali naj bi jim še naprej de- lal tlako. Če bi se kar natihem iz- gubil, bi ravnal morebiti najpamet- nejše. Ušel bi vsem težavam, ki jih je prinesla stavka, in iznebil bi se nalepem sitne ženske in bolehnega otroka. Toda ugled in načela! Hu- dobni tovariši bi mu utegnili tudi drugod delati sitnosti. Takšen je svet. "Pa saj bi bil to zadnji po- moček", je sklenil; "in zanj je še vedno čas. Tako daleč še nismo. — Delavci so se potegnili za mene; spodobi se, da se tudi jaz še pobri- gam za njih korist, da se še žrtvu- jem, zdaj najprej s tem, da se po- ročim".

Spomnil se je namreč, da je bil ravno to zahteval ravnatelj, preden ga je bil zapodil. Takrat je seve- da on z moško brezpogojnostjo od- bil žalečo zahtevo; a delavcem ni bil omenil o tem nič, da ne bi se zmanjšala v njih očeh krivičnost ravnateljevega postopanja proti nje- mu. Zdaj pa jim pove lahko narav- nost, kaj da se je zahtevalo od nje- ga in kako da je on pripravljen žrt- vovati osebno svobodo na oltarju splošne koristi. Misel se mu je zde- la imenitna. Lojzi bi se prikupil, nezadovoljnim tovarišem zamašil u- sta, ravnateljstvu izpodbil razlog sovražnosti in Lojzinega brata bi se odkrižal. Tak neizobražen človek je nevaren.

Ta poslednji razlog je tako pre- pričal Brnota, da se je obrnil na- ravnost proti župnišču. "Naj na- pravim tudi župniku malo veselja", si je mislil v ošabni zadovoljnosti. "Morebiti mu pomorem do knezo- škofiskega svetništva". Oprezno se je ozrl okrog sebe in izgubil v žup- nišču.

O sprejemu se ni zmotil. S pri- huljeno ponižnostjo je napravil žup-niku veliko veselje. Ko sta se bi- la pogovorila zastran poroke, sta za- čela govoriti o žalostnih razmerah delavcev. Župnik, ki je dobro po- zna vso bedo, je prigovarjal Brno- tu, da naj stori, kar more, da se konča grozni boj, in obetal, da se zavzame vnovič z vso vneto za de- lavstvo sploh in za Brnota posebej.

Z enako opreznostjo se je izgubil Brnot zopet v mrzli megli in hitel med tovariše. V nizki sobi delav- ske krčme, kjer so bila majhna ok-

na tako zabita in na spodnjem robu tako zavarovana z žaganjem, da ni mogla prodreti nobena zdrava sapi- ca v zadehli prostor, so sedeli in sloneli za mizo delavci. Nekateri so pili in kadili, drugi so se samo greti ali pa so bili prišli vprašati, kako da gredo stvari. Tri, štiri ženske so poslušale na klopih, kaj da se go- vori, in nekaj otrok je kašljalo prii- peči in pritiskalo roke in lica k pe- čnici. Ko je vstopil Brnot, so se uprle vanj vse oči in na dveh stran- eh so se mu umikali možje. Vse je pričakovalo, da izve kaj važnega. Brnot je sedel na ogel mize, si po- gladil visoko čelo, zavihal brke in pogledal po tovariših.

"Jaz slišim", je dejal malomarno, "da se hočejo nekateri upreti našim sklepom in pričeti delo na svojo ro- ko".

Delavci so molčali in gledali pred- se izpod čela.

"Brezvestno početje. Vpraša se, ali hočemo mi s silo preprečiti tak poskus, ali ukreniti skupno, kar bi ugajalo vsem".

"Tovornica se nič ne vdaja?" je vprašal en delavec rezko, puhnil dim proti Brnotu in pljunil prédse. Br- not je zmignil z ranami.

VINKO ARBANAS

CVETLIČAR IN PRODAJALEC vsakovrstnih

CVETLIC IN ROŽ.

Izvršujem vsakovrstne pogrebne vence. Pri meni dobite najlepše šop- ke za ženitovanje in druge slavnost- ne priredbe. Priporočam se Sloven- cem, kakor tudi vsem Hrvatom in Slovanom v Chicagi in okolici.

1320 West 18th St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 4340.

Prijatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Slaven že več kot 50 let.

Glejte za tvorniško znamko SIDRO.

Izplačuje v kronah, dinarjih in v dolarjih v gotovem denarju v

JUGOSLAVIJI.

Pišite po cenik za pošiljanje denara.

ŠIFKARTE za vse linije.

EMIL KISS,

BANKIR

133 Second Ave., New York.

Pripravite se za neodvisnost

Varna banka, kamor na- lagate svoj denar.

"Oh, da ste bili le tako neumni in da ste poslušali takšne obljube!" je zastokala ena ženska, predejala o- troka z ene roke na drugo in ga bri- sala z mokrim, umazanim predpas- nikom. Za njo je zastokala druga, tretja je že zaihtela.

"Tiho, ženske!" se je oglasil star delavec. "Ve tega ne umejete".

"Samo vi umejete, da", sta ga za- vrnili dve. "Zato se nam pa vsem tako godi. Oh!"

"Ne mešajte se v naše stvari!" se je jezil oni.

"I zakaj ne bi smela ona tudi go- voriti!" se je vteknil v prepri drug delavec. "Saj dela kakor mi in trpi kakor mi".

(Dalje prihodnjic.)

AMERIŠKI SLOVENCIM PODPI- RAJTE SVOJE PODJETJE KATERO EDINO SE BORI ZA VAŠE IN- TERESE!

DR. OHLENDORFOVA ZDRAVILA

so izvrstna proti

KAŠLJU, UJEDANJU, ŽELODČNIM BOLEZNIM IN REVMITIZMU.

Steklenica stane 75c.

1924 BLUE ISLAND AVE.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

ALPENTINKTURA je najuspešnejše na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpenpomada za brke in brado; kurja očesa in bradavice v 3 dneh popolnoma odstrani; revmatizem v 6 dneh popolnoma ozdravi. Bruslinska pomada od katere postanejo sivi lasje popolnoma naradni. Rane, opekline, potne noge in za druge bolezni imam jako uspešna zdravila; pišite po cenike, pošljem Vam jih zastoj.

KRASEN KOLEDAR in žepno knjižico pošljem vsakomur zastoj, pošljite mi le 5¢ za poštnino. V potrebi velja te knjižica vsakemu več kot \$10.00. —

JAKOB WAHČIČ

6702 Bonna Ave., N. E.

Cleveland, O.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

6217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdeluje- mo najkrasnejše ženitovanj- ske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših ce- nah.

Vsem se priporočam.

Němėček

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjaha dvakrat na teden.

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Značilna izjava uglednega državnika.

Dr. Josip Goričar je dobil od enega vodilnih politikov, senatorja Medilla McCormicka značilno izjavo glede Srednje Evrope. — Senator Medill McCormick iz Illinois je bil pred kratkim izvoljen predsednikom senatorijalnega odbora. Ta odbor bo sodeloval z republikanskim narodnim odborom ter republikanskim narodnim — kampanjskim odborom pri volitvah leta 1922 ter pri vseh drugih volitvah, ki bi se vršile med sedanjim časom ter mesecem novembrom prihodnjega leta.

Senator McCormick je bil tudi izvoljen članom ameriškega odbora za zunanje zadeve.

Dr. Goričar ima od senatorja posebno dovoljenje, da objavi v listih spodnje pismo. Objava tega pisma bo morala zatreči razne napačne govore, ki so se pojavile, ko je McCormick obiskal Evropo. Tedaj se je govorilo, da išče koncesije za Standard Oil Company, da je rekel o Poljski, da ni zmožna upravljati Šlezije in druge take stvari.

Pismu zadaje posebno važnost socialno in politično mesto, ki ga zavzema ta mož. Senator je po naravi krasen značaj: on je pravi Amerikane, varčen in delaven. Njemu je Amerika prva, pri tem pa je vedno pripravljen pomagati drugim narodom. On je visoko izobražen ter govori francosko kot Parizan. On je eden izmed najmlajših senatorjev, neustrašen delavec, polen energije. Ko je dr. Goričar privatno občeval z njim, je lahko opazil, da je jako naklonjen Jugoslovanom, Čehoslovom in Poljakom.

Medill McCormick, Illinois
Chairman
Elisha Hanson, Clerk
United States Senate
Committee for
Consideration of a National
Budget

Washington, D. C., April 22, 1912.
Dr. Joseph Goričar,
West End Ave., 435,
New York City.

Dragi doktor Goričar: —
Prisrčno se vam zahvaljujem, ker ste me opozorili na ugotovilo, tihoče se smešnih govoric, da se bo po mojem mnenju s posredovanjem Združenih držav odločalo o evropskih mejah. Temu sem jaz nasprotoval izza onega časa, ko je bil dr. Wilson na mirovni konferenci. Tekom kampanje sem vsilil senatorju Hardingu politiko, katero je izrazil

v več kot enem ugotovilo, namreč, da se Združene države ne smejo vmešavati v določevanje spornih evropskih ozemelj, razen, če sta s tem zadovoljni obe stranki. V reškem sporu smo intervenirali, toda ne v dobro svrhu.

Iz Tirolske, od državljanov Čehoslovaške, nasprotujočih tešinski u-ravnavi, od evropskih prijateljev, ki so bili jako interesirani pri določitvi šlezijske meje, so dobivali senatorji pozive, zakaj da Združene države ne posredujejo. Kar sem vam že večkrat povedal, dragi prijatelj, še enkrat ponavljam: velikemu načrtu, katerega je predložil dr. Wilson, sem v glavnem zato nasprotoval, ker sem zagotovo vedel, da bi to napravilo razkol med Amerikanci ter povečalo nasprotja med državami, v katerih so se pojavila. Jaz, kot vam je znano, sem Irec po krvi.

Jaz prav dobro vem, da vzhodna madžarska meja, ki deli Madžarsko in Rumunsko, ni pravična v etičnem, gospodarskem in zemljepisnem oziru. Ne glede na to, če je ta meja upravičena ali ne, ni naloga Združenih držav posredovati glede odločitve. Sedaj ni nobenega znamenja, da bi se ponovile sovražnosti v Južni Centralni Evropi. Vsak odgovorni madžarski uradnik, s katerimkolj sem govoril, nima nobenega drugega načrta kot notranje ustaljenje in razvoj trgovinskih zvez s sosednjimi državami. Zadnji teden sem dobil iz Prage zanimivo poročilo o pogajanjih, ki so se vršila v Buchsu med dr. Benešom in madžarskim finančnim ministrom. Moj dopisnik mi zatrjuje, da bodo pogajanja ugodno izpadla. Če bo to resnica, bosta Madžarska in Čehoslovaška kmalu zmanjšali svoje armade.

Ne glede na to, kakšne težkoče bo imela prihodna generacija z jezikovnimi težkočami v svoji državi, je jasno, da danes čehoslovaška republika prednjači vsem svojim sosedom na poti gospodarskemu izboljšanju. V Masaryku, Benešu in drugih ima izvanredne zmožnosti. Ti možje rešujejo diference z drugimi državami ter ustaljuje svoje interese z njimi. Upam, da Amerikanci, rojeni v južni in centralni Evropi, ne bodo skušali oživiti predsodkov in sovražnosti katere hočejo odstraniti državniki njihovih dežel.

Vam vdani
Medill McCormick.

MALO ODGOVORA.

Strašno razburjenje je zopet med našimi "prijatelji"! — Naši nasprotniki so pa res vedno bolj nervozni. Ubogi Saksarjev Pe-Terček (Zagor) je že kleti začel same jezi. "Prokleta!" ga je pogrelo, ko je čul novice, da cela država Jugoslavija priznava važnost in vpliv lista "Edinosti". "Prokleta!", si je mislil Pe-Terček! "štirinast let se že trudim v potu svojega obraza! Na! 'Prokleta!' po 14 letih pa še toliki vpliv! To je, da bi človek iz kože skočil ali bi se pa snedel!" —

Ha ha ha! Pe-Terček, le ne jezi se preveč, da ti jeziti "prokleta" ne

škodi! —
Ha ha ha! Res je pa le, da ima Jugoslovaška vlada, namreč sedanja fanatično protikatoliška, kulturno-farska Eshaesovska večji strah pred Sakserjevim učenim žurnalom. Je pač v dveh malih Edinostih na teden več pameti, kakor v šestih velikih Glas Narodih. — "Prokleta!" kaj ne, Pe-Terček!

Naši naročniki naj nam odpuste surov primordusovski izraz. Mi ga rabimo samo zato, ker ga je Pe-Terček porabil kot vsklik velike svoje razburjenosti.

In sedaj pa še Proletarček Zajček. Kako se ti repenči in kako zavida "Edinosti" odlikovanje, da je bila prepovedana v Jugoslaviji. —

Pa to bi se ne bilo tako hudo. Toda, kar Zajčeka jezi je samo njegova kratka pamet, da e bil sam preneumen, da bi bil znal izrabiti svojo lastno suspendacijo v svojo korist. — Sedaj se pa na Rev. Zakrajška jezi, ker ima sam zajčjo pamet. Smo mi krivi, če jo ima? Je Rev. Zakrajšek kriv, če imajo nekateri uredniki vodo, drugi pa slamo mesto možgan v glavi? Kajne, Zajček: "Prokleta!" kako smo mi "za ana figa", da vsi skupaj engameniha ne uženemo, da mu še celo vlada daje priznanje, da je "nekaj", ko vendar vsi mi backi trdimo, da je "nič". — Da, listi, ki preplankavajo in prestavljajo iz raznih angleških rdečih listov svojo učenost, so pač nekaj drugega, kakor list, ki ima več soli v enem članku kakor kake Zajčki v celem letniku.

Jugoslovaška vlada pravi tako. Mr. Kozlevčarju v Milwaukee, Wis. — Ta fante taji, da ni nikdar bil pri nas in nas prosil službe. — Mi reveža pomilujemo, ker vemo, da se dobro spominja, kako je bil tukaj z nekim svojim prijateljem, mislim Mr. Udovičem — in se je ponujal in prosil tukaj službe. Saj to ni nič čudnega. Bil je pri nas v službi in morda e bode zopet prošil v nekotliki mesecih, ko bode spoznal, kako nesrečna žrtev je onega oskokoškega munšajnarskega junaka, ki je preje po Chicagi pokvarjal mladino, kar sedaj nadaljuje v Milwaukee. Mr. Kozlevčarja škoda! Mi ga pomilujemo! Obsojamo pa njegovega "učitelja", njegovo "tajno silo" za njegov "peresom!" — Vendar božji mlini počasi meljejo, pa drobno. Kar enkrat dobro ne premeljejo, pa še enkrat, pa še bolj drobno.

In s tem smo, Mr. Kozlevčar, z Vami obračunali. Od zdaj naprej Vas ne bomo več omenjali. Bili ste naših misli in bošče zopet, samo nekoliko šole se, nam zdi, da Vam je potreba, da boste začeli s svojimi možgani misliti in se ne dati izrabljati nikomur za kake umazan "job" in da boste spoznali, kako strašno podli in hudobni znajo biti nekateri ljudje, če tudi so v vrstah, kjer bi se kaj takega človeku niti ne sanjalo.

To pa iz spoštovanja do Vaših dobrih starišev. — Pa, zdravi! Mr. Kozlevčar!

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN

Cerkveni bazar v cerkvi Sv. Štefana v Chicagu se je začel preteklo soboto v naši cerkveni dvorani sve tega Štefana z jako lepo udeležbo. Letos so prevzela celo prireditve naša ženska društva v svoje roke. To so Društvo Mater, Marijina družba, društvo sv. Neže Katol. Borštarnice in Društvo Marije Pomagaj KSKJ! Sedaj se društva kosajo med seboj, katero bode več naredilo. Vse ženske zaslužijo naše priznanje. Posebno veliko so nabrale raznih darov Mrs. Jakob Habjan in Mrs. Jakob Kučić. Prihodnjo soboto in nedeljo se bode nadaljeval. V tekmi do sedaj zmaguje društvo Sv. Neže Katol. Borštarnice.

Frontenac, Kans., 31. maja. — Danes odhajava z Rev. Winklerjem iz tega okrožja. Sv. misijon je rodil nepričakovan uspeh Stoteri so se povrnil nazaj na pot, ki jo odpiral ljudstvu krščanstvo. Naši listi so dobili krepko četo novih naročnikov, kar je za tamkajšnje naselbino velikega pomena. Dosedaj so zahajali med frontenaške rojake le listi krivih prerokov, katoliški list pa se je našel le redko, redkokje. Toda od sled naprej bodo dobivali tudi dobre katoliške liste. Vi naročniki pa glejte, da boste krepko širili naše liste, ki so v resnici pravi katoliški listi. Da pa se mi je posrečilo dobiti toliko naročnikov, se moram zahvaliti tamkajšnjim vrlim rojakom in rojakinjam, posebno Mrs. Trlep,

Mrs. Markovich, Mr. Meglich in Mr. Čanzeln. Zahvaliti pa se Vam moram tudi za Vašo izbornu postrežbo. Saj ga skoraj ni bilo dneva, da ne bi gostovali sedaj tu, sedaj tam. "To niso bili samo trenutki dela, ampak tudi trenutki veselja in zabave. Greh pa bi bilo pozabiti omeliti družino Mr. Krušiča. Mrs. Krušič, Vaša okusna potica mi je še danes pred očmi! Da, Frontenaca vse svoje žive dni ne bom pozabil!

Vsem skupaj, ki so mi tekom mojega bivanja v Frontenacu pomagali pri agitiranju za naše liste, se tu najiskrenejše zahvaljujem; vsem naj Bog stotero poplača!

"Šmihelčan."

Tioga, Wis. — Kako prijetno je sedaj na farmah! Kako vse drugače se počuti sedaj človek tukaj, kakor pa tam v zadublih mestih, kjer se neprestano vali po ozračju smradljivi dim iz rudnikov in tovaren in kjer doni na ušesa neprenehoma šum in ropot avtomobilov in cestnih ter nadcestnih železnic. Na deželi pa zamoreš zdaj občudovati lepe cvetlice najraznovrstnejših barv, poslušati krasne melodije krilatih ptic-pevk, uživati sveži zrak in obiko drugega. V tem oziru je gotovo resničen pregovor: kmet je gospod. Seveda v sedanjih razmerah ta pregovor ne velja splošno, kajti kar imamo za prodati moramo dajati vse pod ceno, kar pa moramo kupiti moramo prav drago plačati. Upamo, da se bo kaj kmalu obrnilo; dal Bog! Vreme imamo bolj vlažno iz vsakega oblaka rosi. Kajpada bi potrebovali bolj gokega vremena in bolj suhega. Upajmo, da bo Bog uslišal našo molitev!

Mesec majnik je za nami. V naši cerkvi na Wilardu smo imeli vsako nedeljo šmarniško pobožnost. — To je prav lepa navada, ki se naj bi kolikor mogoče razširila povsod. Vsaki dan majnika naj bi se opravljale šmarnice; saj Marija, nebeška kraljica, bo povrnila vse.

Čislana nam Mrs. Morgal se je morala podvreči operaciji v Eu Claire, Wis. — Kakor slišimo je že izven nevarnosti. Njenemu soprogu in otročičem s etudi mi pridružujemo z željo, naj ji On, ki vlada nad nami, podeli ljubo zdravje in skorajšnjo vrnitev domov.

Leo Stupica.

Kansas City, Kans. — Kansas City je že stara slovenska naselbina in rojaki širom Amerike jo dobro poznajo. Kansas City je pa tudi drugače velpomembno mesto za Združene države Amerike. Nahaja se ravno sredi Amerike. V tem mestu se nahajajo največje zaloge raznih mesnih jestvin. V teh takozvanih "Packling Houses" so po večini zaposljeni naši rojaki. Slovenci imajo skoraj vsi svoje lastne domove. Posebno znamenit je tisti del mesta, ki se nahaja v državi Missouri. Tako krasnih parkov še nisem videl v svojem življenju. Da pa sem imel priliko ogledati si te parke, se moram zahvaliti prečastitemu g. J. Peršetu, slovenskemu župniku v Kansas City in pa g. Stematzu, ki nas je s svojim krasnim avtomobilom popeljal v najlepše dele mesta. Najkrasnejši park v tem slovečem mestu je "Sunset Park", ki ga obdajajo prezale vile, kjer stanujejo finančni mogotci tega okrožja. Lepota v parku pa ni samo umetno narajena, temveč e tudi naravna. Narava sama ga namreč krasí s svojimi zalimi griči, ki so kaj mično razvrščeni v tem parku. Ta park je v resnici tako lep in napravi na vsakega, kdor ga enkrat vidi, takšen utis, da ga ne more nikoli pozabiti.

Dolžnost me veže, da se pri tej priliki najlepše zahvalim družini Mr. Majerleta, za izbornu postrežbo in slovaško gostoljubnost, ki sem jo zviaval tekom mojega bivanja v Kansas City. Najlepša hvala tudi Mr. Petru Majerletu ml. za njegov trud, ko me je ob večerih vodil okrog naših dobrih Slovencev. Nadalje se za zahvaljujem tudi Vam, prečastiti Father Perše, ker ste svojim žup-

ljanom priporočil naše liste. Dobri katoliški listi so vsakemu duhovniku največja pomoč v njegovi župniji. Tega se Father Perše zaveda, zato pa ima v svoji župniji tudi tako lep mir in red. Še enkrat prisrčna zahvala vsem skupaj.

John Jerich.

Cloquet, Minn.: V Grand Marais, Minn., — škofiji Duluth — bo sv. misijon, katerega bode vodil Redemptorist iz Davenporta, Iowa. Ta je imel tudi misijo nv cerkvi sv. Družine v Cloquet meseca julija l. 1918. Ker nam je pa strašni gozdni požar uničil cerkev še tisto jesen, imeli smo ponovljenje svetega misijona še le lani meseca junija.

Grand Marais je sedež okraja v Cook County v severo vzhodnem kotičku države Minnesota in šteje nekako 500 prebivalcev. Leži ob obrežju jezera Lake Superior, 125 milj od Dulutha in 40 milj od Canadske meje. Cook okraj je jako velik po prostoru, pa ima samo 1800 prebivalcev, večinoma so to Švedi, Norvegi, Fini i nnekaj Ircev, par Poljakov in 260 Chipewa Indijancev. Katoličanov je samo tristo, to je šesti del prebivalstva. Med katoličani so Indijanci v večini, vseh skupaj je 262. Osem jih je še poganov. Za katoličane so tri cerkve v tem okraju ena za Indijance prav blizo Grand Marais, druga svetega Janeza Krstnika v Grand Marais, in tretja v Grand Portage pri Pigeon River, samo nekaj milj od Canade. Naš slavn rojak Father Pirc, indijanski misijonar, je obiskal Indijance ob Pegeon Riverju — "Golobovi Reki" — že leta 1839 in je precejšno število Indijancev krstil. Tako breme v knjigi, ki jo je izdala Družba Svetega Mohorja pred kakimi tridesetimi leti. Ti Indijanci so se pozneje preselili v Grand Portage, kjer še sedaj žive. Naš škof Baraga je tudi obiskal te rdečkožce v Grand Portage, tako mi pravijo stari Indijanci. Po osemdesetih letih hodi med te Indijance kot misijonar zopet Slovenec po stopinjah slovenskih prvih indijanskih misijonarjev.

Za Fathrom Pircem so obiskovali te Indijance Jezuiti: Chone, Du Ranquet, Hebert Specht, Dasas, Lamarche in še več drugih od leta 1830 do meseca novembra 1906, ko je škof McGolrick v Duluthu te severne Chipewa Indijanske misijone dal v skrb Benediktincem v Cloquet. Oo maja l. 1907 pa obiskuje Indijance v tem kotu Minnesote moja malenkost. — Daljava je velika. Od Cloquet do Grand Marais je 150 milj in do Grand Portage je 188 milj. Tako imam razprostrto svojo "župnijo". Izmed šesto duhovnikov v Minnesoti mislim noben tako daleč ne hodi obiskovat svojih ovčic. Grem sedemkrat na leto v te nerodovitne kraje, kjer so gozdni požari v zadnjih šestdesetih letih popolnoma pokončali velike lepe smreke in druga drevesa. Na eni strani so sami hribi, sklaovje, pesek, puščava, na drugi strani pa "Velika Voda" — "Kičigami" — kakor naši Indijanci imenujejo Lake Superior. Le malo dobrih farm vidiš tukaj po teh krajih.

Ker Duluthski škof nima duhovnika, katerega bi imel stalno nastanjenega v onih oddaljenih krajih, se velikrat zgodi, da umrje katoličan brez svetih zakramentov. Tudi mešanih zakonov je veliko, ker je nekatičanov šestkrat več kot katoličanov. Zato bode misijon ta mesec v teh krajih. Molimo, da bi Bog dal svoj blagoslov.

Rev. P. Simon Lampe OSB.

Chicago, Ill. — Obiskala nas je te dni Mrs. Angela Preglat iz Gilbert, Minn. Ona je ena izmed naših najmarljivejših zastopnic. Zadnjih šest tednov se je mudila v Clevelandu, kamor je bila odšla na počitnice.

Cerkveni fer se je takoj ob svojem začetku izbornu obnesel. To nam pa kaže, kakor so naši rojaki navdušeni za novo šolo in novo dvorano ter da se ne boje žrtev, ki so potrebne in tudi ne zogibne, ako hočejo svoj cilj doseči.

Iz Jugoslavije.

KAJ JE SKLENIL JUGOSLOVENSKI EPISKOPAT V ZAGREBU?

Jugoslovanski škofje, ki so konferirali v Zagrebu pod predsedstvom zagrebskega nadškofa dr. Bauerja od 30. aprila do 6. maja so napravili naslednje, za vse katoliške Jugoslovane važne sklepe:

Jugoslovanski episkopat je predložil sv. Očetu po svojih rimskih odposlancih razne predloge, katerim je kazal papež naklonjenost in dovolil, da se po vseh jugoslovanskih škofijah latinskega obreda evangelij v narodnem jeziku. Vsi zakramenti se naj delijo po rimskem obredniku v narodnem jeziku.

Da se upelje v bogoslužje narodni jezik, sta se zbrala dva odbora pod načelstvom dr. Jegliča in dr. Šariča, ki bosta izdelala edinstveni obrednik za celo našo kraljevino.

Konferenca jugoslovanskega episkopata je razpravljala tudi o razmejitvi škofij v naši državi. Škofje so se sporazumeli z ozirom na omejitve onih škofij, ki so vsled ustanovitve naše države izgubile na obsegu. Veliko škofij, katerih ordinariji bivajo sedaj v tujih državah, je zgubilo precej na teritoriji, za te dele se vzpostavijo administratorji. Tozadevno se bodo izdelali predlogi, ki bodo predloženi Rimu in Beogradu.

Naš episkopat je tudi ostro obsodil vladno postopanje napram ukinitvi verskega poduka v Vojvodini in je tozadevni protest odposlal Pašiču, Pribičeviću in predsedstvu konstituantne.

V posebni spomenici so naši škofje obsodili kancelparagraf, ki krati svobodo sv. Cerkve.

Po sklepu jugoslovanskega episkopata se razširi bogoslovni študij v Zagrebu in Ljubljani na pet let. Škofje so podvzeli potrebne korake, da se bo za prihodnost omogočilo nemoteno izvrševanje verskih dolžnosti katoliškega vojaštva.

Škofje so tudi obsodili dosedanje izvajanje agrarne reforme, ki je direktno naperjeno, da uniči lastninsko pravico Cerkve in imajo vsled tega veliko izgubo razni cerkveni zavodi. Episkopat pa se je tudi izrekel za prodajo cerkvene posesti, kolikoli ta ne bi škodila kulturnim ter humanitarnim cerkvenim interesom.

Navodila za praznovanje narodnih praznikov se odslej ne bodo dostavljala duhovščini od posvetne, ampak od duhovne oblasti.

Na konferenci se je razpravljalo o kat. društvenem življenju, ki se naj česu primerno reformira z ozirom na sledeče smernice: 1. Episkopat želi, da se organizirajo vsi katoličani složno glede verskega delovanja. 2. Vse verske organizacije se zedinijo s sedežem v Zagrebu in Ljubljani za Slovenijo, za Hrvatsko pa: Hrv. kat. Savez in Hrv. kat. ženska zveza. 4. Marijine organizacije so kot del dušnega pastirstva izključno pod cerkvenim nadzorstvom.

Z ozirom na bedno stanje jugoslovanske kat. duhovščine bodo zahtevali naši škofje od vlade tozadevno potrebno pomoč. O ravnokar omenjenih točkah konference jugoslovanskega episkopata bo obveščena duhovščina ter verniki s posebno okrožnico.

KOROŠKE NOVICE.

Tužne dušnopastirske razmere.—Vsled pritiska od strani "Heimatsdiensta" je vzorni župnik g. Ivan Stare moral svojo župnijo na Rudi zapustiti ter jo zamenjati z Hodišami. Na njegovem mestu pastiruje zdaj v Rudi trd Nemeč z imenom Laure. Župnija je popolnoma slovenska. G. Laure je za to župnijo popolnoma nesposoben. Večina ga ne razume ne v šoli, ne na prižnici; on pa ljudi ne razume. O velikonočnem času je spovedance deloma kratkomalo absolvirval, deloma pa odslovil, češ: "Kommt's spä-

ter, wenn ich einmal slovenisch können werde" (pridite potem, ko bom enkrat znal slovensko), otrdci pa so mu morali prinesiti napisan seznam grehov, ki ga je potem doma prestavljal s pomočji besednjaka v nemščino. Verniki se nad tem zelo pohujšujejo. Letos ne morejo nobenega otroka peljati k birmi, ker župnik ni v stanu jih na birmo pripraviti. Med ljudstvom vlada zavoljo tega silno razburjenje. Ko so ga prišli prositi, da naj otroke "naučí" za birmo, jim je naročil, da naj se otroci sami učijo, saj imajo slovenski katekizem. Ko so mu nato ugovarjali: "Kdo pa bo otroke učil slovensko brati?" jih je napol obupane odslovil ter naročil, da naj pokakajo še eno leto, obetajo jim, da se bo do prihodnje birme naučil slovensko. Kam bo to peljalo, Ob pridigah je cerkev skoraj prazna — ena priča zatrjuje, da razume samo eno besedo, namreč "Herr". In tudi ko spovedi polagoma nihče več ne bo šel. In merodajna oblast k temu molči... Naš obupni klic "Videant consules..." ostal bo najbrž zopet "glas vpijočega v puščavi".

BORBA ZA KORITA.

Belgrad, 11. maja. (Izv.)—Konferenca med radikali in demokrati so se nadaljevale včeraj in danes. Radi nespornost, ki so nastala v samih vrstah vlade, so postale mrtve tudi razprave v konstituenti. Težiče pogajanj med radikali in demokrati je v izpopolnitvi praznih ministrskih mest in razdelitvi portfeljev, ki naj bi pripadli posameznim klubom. Dosedaj so imeli radikali par portfeljev več kakor demokrati, sedaj pa zahtevajo demokrati paritet, čemer se radikali upirajo. To je predmet sedanjih pogajanj. Demokrati bodo v slučaju, ako jim bo v tem vprašanju uspelo pridobiti radikale, skušali prodreti tudi s svojo zahtevo, da naj pride Pribičević na Draškovićevo mesto. Demokrati prepičujejo radikale, da je edino Pribičević sposoben, urediti razmere na Hrvatskem (!). Radi teh pogajanj je odložena rešitev nekaterih vprašanj glede ustave, kakor tudi pogajanja z muslimani iz južne Srbije, ki nočejo popustiti od svojih zahtev, z

DEMOKRATSKA NASILSTVA NA SLOV. ŠTAJERSKEM.

Maribor, 13. maja. (Izv.)—Okrajna glavarstva na slovenskem Štajerskem hočejo nasilnim potom potvoriti resnične rezultate o občinskih volitvah, pri katerih so centralisti pogoreli kakor še nikdar nobena stranka pri volitvah. Sedaj pošiljajo orožnike k posameznim našim izvoljenim odbornikom po vseh glavarstvih in orožniki jih izprašujejo kakor kake zločince, če so res pri SLS. V takih slučajih jih potem orožniki kar na lastno roko signirajo za somišljenike druge stranke.

Okrajna glavarstva citirajo predstavnike naših kandidatnih list iz 5 do 8 ur oddaljenih občin na sedež glavarstva in tam jih referenti v volivnih zadevah rezko in odurno vprašujejo o politični pripadnosti. Kdor direktno ne izjavi, da je organiziran pri SLS, ga vpišejo med SKS ali JDS. Ljudem napravljajo s temi demokratskimi sekreturami nepotrebne troške, pota in skrbi. Po nalogu deželne vlade hočejo umetno potvrditi resnične izide občinskih volitev v prilog SKS in JDS za centralizem. Na stotine slučajev se je že dogodilo, pri katerih so politični uradniki

(Nadaljevanje z 1. strani.)
vedno večji meri brizga v katoliške družine, pretrgal zvezo z ljudstvom in jim tako odtegnil nove sile in moči.

Ali nima Orlovska organizacija tam najtežjega stališča, kjer je največ svobodomiselnega časopisja? — Ali nimajo ravno tam Orli največje in najtežje borbe proti najrazličnejšim, najneumnejšim predsodkom celo pri lastnih ljudeh, kjer je po družinah največ brezverskega tiska? — Ali ni razvoj orlovske misli najbolj tam oviran, kjer gospoduje svobodomiselnost? Ali pa ni delo stokrat in tisočkrat lažje in uspešnejše tam, kjer naše časopisje nadkričuje svobodomiselnost? Ali ni množica naših listov največja in najsilnejša agitatorica orlovske misli?

Zato pa: Tri četrtine naših žrtev

na slov. Štajerskem naravnost potvorili resnično politično pripadnost izvoljenih občinskih odbornikov celih občin. Tako je n. pr. ptujsko okr. glavarstvo vpisalo v uradni seznam, da so odborniki občine Sv. Lovrenc v Slov. goricah vsi pripadniki SKS, dasiravno je izmed šestnajstih deset popolnoma naših. Okrajno glavarstvo Slovenjgradec je izvoljene odbornike občin Kaplja in Trbonje vpisalo vse za pristaše SKS, dasiravno je v Kaplji tri četrtine izvoljenih odločno naših in dasiravno se je v Trbonjah glasila kandidatna lista izrazito na ime krščanske kmetijske stranke.

Brez svojega duhovnika.

Fašisti so pregnali hrvaškega župnika iz Sv. Lovreča Pazenatičkega. Škof je poslal takoj italijanskega duhovnika. Sedaj imajo v župniji, ki šteje 85 odstotkov Jugoslovancev, kar dva dušna pastirja, ki ne razume hrvaškega jezika. Uvedena je italijanska pridiga, ki je nihče ne razume. Tako govori novi župnik stenam namesto ljudem.

Smrtna kosa. — V noči med 4. in 5. majem je nagloma umrl pri svojem prijatelju v Rušah v pokojeni župnik g. Miško Horvat. N. v m. p.!

TRI VRSTE HVALE.

Colton pravi: "Hvala je trojne vrste — prva je tista, ki jo izkazujemo mogočnemu iz strahu, druga tista, ki jo dajamo slabotnemu vsled koristi, ki jo imamo od tega, tretja pa je ona, ki jo dajamo tistemu, ki jo v resnici zasluži, iz hvaležnosti". Sedaj pa berite pismo, ki nam ga je poslal dne 4. aprila Mr. Michael Troha iz Avery, Idaho: "Mislim sem, da bom prisiljen iti v bolnišnico, toda Trinerovo grenko vino mi je pomagalo in sedaj sem pri najboljšem zdravju; zopet zamorem hoditi na delo in vse želodčne muke so minile. To je izborno zdravilo". — Nihče ne dvomi, da so napisane te besede iz hvaležnosti in da je ta pohvala zaslužena pohvala, in sicer iz ust bolnika, ki se je prepričal, kakor že na tisoče in tisoče drugih pred njim, da je Trinerjevo grenko vino izvrstno sredstvo proti nerednostim v želodcu. Ako nimaš pravega teka, ako trpiš na zaprtju ali glavobolu, tedaj pojdi k svojemu družistu ali zdravniku in zahtevaj pristno Trinerjevo grenko vino! Družist Te bo poučil tudi o drugih Trinerjevih zdravilih, kakor Triner's Lintiment, Triner's Cough Sedative, etc., — kajt vedno je zelo koristno, da jih imate doma za slučaj potrebe.

in trudov za organizacijo in razmah orlovske in krščanske misli so izgubljeni, če ne bomo znali obvladati pogubonosnega vpliva nasprotnega tiska in napram svobodomiselnemu časopisju postaviti številne armade lastnega tiska. Tri četrtine dela, truda in žrtev nam bodo prihranjene, če bomo znali svojemu časopisju pridobiti isti vpliv, isto moč, isto razširjenost kot jo ima nasprotno. — Trud, ki ga imamo za razširjanje našega časopisja, je malenkosten proti ogromnemu delu, ki ga moramo neprestano in velikokrat brezuspešno vršiti s tem, da z besedo sproti pobijamo vpliv dobro razširjenega svobodomiselnega tiska.

Na Francoskem je znašalo oropano cerkveno premoženje, kakor so izračunali ameriški listi, pol milijarde dolarjev. Ko bi katoličani ob pravem času žrtvovali majhen del te vsote za svoje časopisje, bi nikdar ne prišlo do take ločitve in bi si lahko prihranili to ogromno vsoto, ki je radi nemarnosti katoličanov izginila v žep francoskih uradnikov.

Dobro razširjeno časopisje je kapital, ki donša najboljše najtrajnejše in največje obresti vsem našim organizacijam.

Naložimo ta kapital!
Kako? Novo leto je skoro tukaj. Nasprotno časopisje že pošilja — kakor se nam poroča — svoje agente iz kraja v kraj, od hiše do hiše, da pridobivajo naročnikov. Z vsakim novim naročnikom pridobijo najmanj tri nove nasprotnike orlovske organizacije in krščanske misli. "Jugoslavija" je v prvih mesecih

svojega obstoja, ko je imel denar še precejšnjo veljavo, žrtvovala en milijon kron samo za reklamo.

Orli, če hočete trajnega temelja svoji organizaciji v župniji, ne ustrašite se nobenih žrtev, da bo naše časopisje, politično in nepolitično prišlo v sleherno hišo. Zato:

1. Priredite čim prej fantovski večer, ki naj bo posvečen samo našemu časopisju. Govori naj se o pomenu in važnosti časopisja ter o dolžnosti, ki jih ima katoličan do katoliškega tiska.

2. Skrbite, da se vrše podobna predavanja tudi po vseh drugih organizacijah.

3. Iz vseh organizacij naj se sestavi časnikarski odsek iz najagilnejših članov in članic. Ta odsek naj čim prej izvede agitacijo od hiše do hiše in pobira naročnino. Bodo pa naj to samo ugledne in zanesljive osebe ter naj imajo pri nabiranju naročnikov potrdilo od društva ali župnega urada.

4. Pred nabiranjem naročnikov naj se raztrosi med ljudi tozadeven letak in na viden kraj nalepi lepak. Oboje se naroči pri časnikarskem odseku Kat. tisk. društva.

5. Časnikarski odsek naj bo stalen. Delo, ki ga ima izvrševati, bo popisano v posebni knjizici, ki kmalu izide.

6. Vsa vprašanja glede časopisja naj se naslavlja na naslov: Kat. tiskovno društvo: časnikarski odsek, Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna. Na isti naslov naj se naznači ustanovitev časnikarskega odseka in označi natančen naslov.

ALI GRESTE V STARI KRAJ?

Ali ste tudi Vi med onimi tisoči Jugoslovancev, ki so namenjeni iti letos v stari kraj? Za vsakega izmed teh potnikov je glavno vprašanje, kako bo postrežen v New Yorku? Vsakdo lahko pride v New York brez vsakega agenta, toda v New Yorku mora vsak potnik imeti zanesljivo osebo ali tvrdko, ki mu more in zna in hoče pomagati pri ureditvi vsega potrebnega za odhod. Precej rojakov je bilo že okradenih in očiščenjenih, ker so potovali skozi tuje in čifutske tvrdke. Seveda so se bridko kesali, toda po toči zvoniti ne pomaga.

POTNI LISTI.

Jugoslovanski konzul v New Yorku izda potni list vsakemu jugoslovanskemu državljanu, ki se pri njem zglašuje in izkaže s kako staro uradno listino. Pridite v New York in mi Vam bomo preskrbeli potni list in vse kar rabite.

POTOVANJE IZ STAREGA KRAJA.

Priseljevanje po novi postavi ni ustavljeno, temveč samo nekoliko omejeno. Ako ste tudi Vi namenjeni dobiti koga iz starega kraja, tedaj nam pišite za natančna pojasnila. Na stotine rojakov je že prišlo iz starega kraja z našim posredovanjem.

POŠILJANJE DENARJA.

Kadar pošiljate denar v stari kraj, se vselej obrnite na našo tvrdko in gotovo boste zadovoljni s postrežbo. Mi imamo svoje direktne zveze s postvo v starem kraju in z zanesljivimi denarnimi zavodi.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na

Zakrajšek & Češark

SLOVENSKA BANKA
70 Ninth Ave. (med 15th in 16th St.) New York, N. Y.
TELEFON: Watkins 7522.

RAZPIS SLUŽBE.

Služba organista in cerkovnika se razpisuje pri slovenski cerkvi Sv. Križa v Bridgeport, Conn. Letna plača \$1000.00 in štolnina. Nastop službe s prvim julijem. Ponudbe opremljene s pričevali je poslati na:

REV. M. J. GOLOB,

450 Pine Street

Bridgeport, Conn.

Mi pošiljamo denar na vse kraje

JUGOSLAVIJE,
Slovenije, Hrvatske in Srbije.

Vse pošiljatve garantira

AMERICAN STATE BANK

1825—1827 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

J. F. ŠTEPINA,
predsednik;

A. J. KRASA,
tajnik.

DELO IN DENAR.

Spisal dr. Fr. Detela.
(Dalje.)

"Vsi trpimo, bratje, vsi", je miril Brnot nejevoljo in malosrčnost, "in najhujše je meni, ker vidim, da trpite vi zaradi mene, ker ste se potegmili za pravico. Toda krivica de hudo navadno samo tistemu, komur se godi; drugi jo prenašajo precej ravnodušno. Vi je niste prenesli, krivice, ki se je zgodila meni. Zatorej sem vam dolžan jaz hvalo in zatorej mi je hudo zaradi vas. Jutri se snidemo zopet in jaz razjasnim vse razmere. Ako ovira samo moja oseba porazumek, sem jaz pripravljen popustiti službo in oditi v druge kraje".

"Kaj pa zvišanje plač?" je vprašal eden izmed delavcev. "Saj o tem se je govorilo toliko".

"Sleparilo toliko", je zastokala ena delavka.
"O zvišanju plač", je dejal ozlovoljen Brnot, "se ne da govoriti, če se ljudje vdajajo. Nekateri hočejo, da se začnemo mi pogajati za ravnateljem; jaz pa sem za to, da se začne z nami pogajati ravnatelj. Da to ni vse eno, vendar umejete. A drugi so drugih misli. Jaz hočem le toliko povedati, da nočem dati povoda, da bi trpeli vsi delavci. Da ste stopili na mojo stran, to je bilo lepo in plemenito ravnanje. Toda časi se pokesa človek tudi lepega dejanja, če mu ne prinese koristi. Odtod pregovor: Dobrota je sirota. Ali se vi kesate tega, kar ste storili?"

Nihče ni izpregovoril besede.
"No, skesate se jutri tudi še lahko", je nadaljeval pikro Brnot. "In res. Kaj bi se vlekli za mene, če nimate nobenega zaupanja vame! Vi boste imeli eno izkušnjo več in jaz tudi. Kaj sem izkusil jaz, tega vam ne povem, ker vas nočem žaliti; vi pa boste izkusili, da je treba ali vdanost služiti, ali pa se neomahljivo boriti. Siromak je upornik, kateremu upade pogum, ako izpodletijo prvi poskus. Jaz odidem brez vsake zamer, ako je vam to v korist, ki ste mi bratje v delu in trpljenju. Povem vam še nekaj, o čemer sem molčal do zdaj. Kakor od mnogokateriga izmed naših delavcev, tako je zahteval ravnatelj tudi od mene, da naj se poročim. Čudna zahteva, kajne? ki omejuje na srednjeveški način prostost in jemlje človeškemu srcu najprvotnejše pravice. Kaj da mislim jaz o tej stvari, vam je vsem znano., Kdo sme siliti dva človeka v zakon, ki se ne marata vzeti! Še v cerkvi se vprašata pred poroko ženin in nevesta, če se marata".

"Ej, če se ne marata vidva, zakaj pa živita skupaj?" je dejala zopet ženska z otrokom v naročju.

Brnot se ni zmenil za tako puhel ugovor in nadaljeval slovesno, da se hoče celo poročiti, ako more s tem pomagati delavcem. "Da me niso samo besede, bom dokazal v par dneh. In če bi se zahtevala moja glava", se je vzdignil od mize, "bi jo položil z veseljem pod sekiro za brate delavce".

"Od pete do ust ga je sama čeljust", je dejala ena delavka, ko je bil Brnot odšel. Delavci pa so ga nekateri zagovarjali in očitali tovarišem nevhvaležnost, drugi so zmajevali z glavami in obupovali nad uspehom. Tiho so odhajali drug za drugim s težkimi glavami in težkimi nogami v strupeno zimsko noč, v gola, mrzla stanovanja.

V Brnotovi sobi pa sta se držali tesno objeti mati in hči. Lojzika se je še tresla od prestane groze in pojemala v težkih vzdihih; mati pa je jokala od žalosti in zapuščenosti, kakršne še ni bila začutila nikoli.

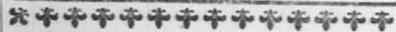
"Zakaj je bil ta mož tako hud," je vprašala hčerka in se plaha ozrla po izvrženih in polomljenih stolih. "Prej mi je prinesel kruha in jabolka in jaz sem ga imela rada. Za-

kaj je bil tako hud? Oh, zdaj ne bom dobila jaz nič več od njega".
"Oh, res, Lojzika, nič več!" je dejala mati obupana in uničena.

Kako je ljubila ona tega človeka, ki je znal z lepo, moško besedo tako seči do srca, ki je govoril o boju za razdedinjence, o brambi zatiranec, o požrtvovalnem usmiljenju! Kak svet ogenj požrtvovalnosti so bile vnele njegove besede v njenem srcu! Kako se je trudila in pehala, da bi z delom svojih rok zadostila hišnim potrebam; zakaj on je moral žrtvovati ves svoj zaslužek in mnogo njenega splošni blaginji delavcev, katere je poučeval in organiziral po krčmah, za katere je skrbel tolikanj, da ni utegnil skrbeti ne zanjo, ne za otroka. In če mu je to rahlo očitala katerikrat, jo je zavrnil da ona ne umeje tega, da se mora posameznik žrtvovati za skupnost. In res ni umela ona, kako da bi moral oče, morala mati žrtvovati svojega otroka skupnosti; saj bi bili preskrbljeni vsi otroci, ako bi preskrbel vsak oče in vsaka mati svoje. On ji je dokazoval, da je takšno stališče samoljubno, sebično; a ni je prepričal. Dokler pa sta živela v tujini, se je laže prenašala ta žalost; v domačih krajih se je odprla še druga rana. Kjer nje ni poznal nihče, tam se ona pred nikomer ni posebno sramovala svojega življenja. Tu pa je stala pred znanci, sorodniki, starši, bratom in sestrami kakor pred neizprosnim sodiščem in sram jo je bilo. O, da bi mogla ostati skrita in nepoznana! Toda zaman se je ogibala ljudi, zaman povešala oči, zaman zaklepala hišo.

(Dalje prihodnjič.)

NAROČAJTE IN PRIPOROČAJTE LIST "EDINOST"!

DRUŠTVO SV. VIDA
STEV. 25
K. S. K. J.

Ima svoje edne mesečne seje na vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi hišini, cor. St. Clair Ave. and 62nd Str. N. E.

Uradniki za leto 1920.

Predsednik, Anton Grdina 1053 East 62nd Street, tajnik, Joseph Russ 6517 Bonna Ave. N. E.; zastopnik, Joseph Jgrin 1051 Addison Rd. W.; Društveni zdravnik Dr. J. M. Seliškar na 6127 St. Clair Avenue.

Novi člani se sprejemajo v društvo od 16-ga leta do 50-ga leta starosti in se zavarujejo za posmrtnino \$1000 500-00 ali 250.00 noše društvo plačuje \$6.00 telenške bol. podpore.

Naše društvo sprejme tudi otroke v Mladinski oddelk od 1 do 16 leta starosti in se zavarujejo \$100.00: Otroci po 16 etu starosti prestopijo k aktivnim članom in se zavarujejo od \$250.00 do \$1000 plačevanje društvenih aces pri sejah od 1 ure dop. in do 5 ure pop.

Novi člani in članice morajo biti preiskani od zdravnika naj kasneje do 15 dne vsacega meseca.

Za vse nadaljna pojasnila se obrnite na gori imenovane uradnike.

Pozor!

— Kadar potrebujete raznega pohištva, obnite se na mene. V zalogi imam najfinejše postelje in modroce, raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse avtomobilske potrebščine, kakor tudi vse potrebne predmete za napeljavo elektrike. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSA

(General Hardware store)

2000 - 2004 Blu Island Ave
Cor. 20th St.
CHICAGO, ILL.

AMERIŠKI SLOVENCIM PODPIRAJTE SVOJE PODJETJE KATERO EDINO SE BORI ZA VAŠE INTERESE!

FRANK SEDLAK'S SONS

Izvršujemo
VSA ZIDARSKA DELA.

Kadar mislite graditi svoje domove ali kako drugo poslopje, obrnite se na nas, da Vam damo svoj nasvet.

2448 South Lawndale Ave.,
CHICAGO, ILL.
Phone: Lawndale 250.

SLOV. KAT. PEVSKO DRUŠTVO "LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St. — Pevovodja in podpredsednik: Matej Holmar, 1109 Norwood Rd. — Tajnik: Ignacij Zupancič, 6303 Carl Ave. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schaifer ave. — Kolektor: John Stele, 6713 Edna Ave.

revske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v stari šoli sv. Vida.

HARMONIKE!

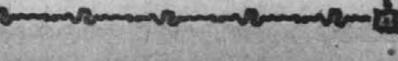
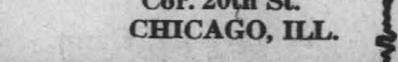
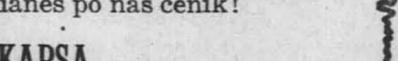
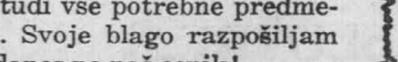
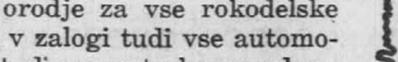
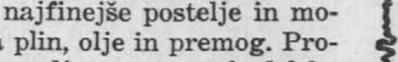
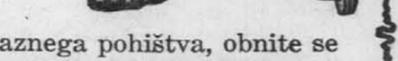
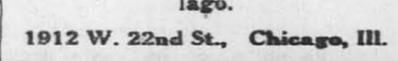
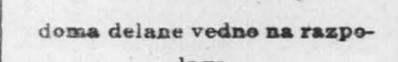
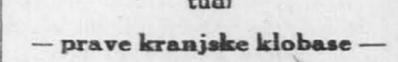
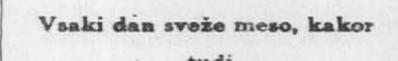
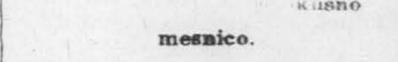
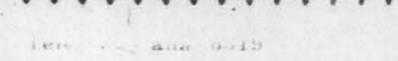
Izdelujem in popravljam vsakovrstne harmonike, bodisi kranjskega ali nemškega tipa. Vsa dela izvršujem zanesljivo in točno, po najnižjih cenah.

Istotako izvršujem tudi krasne oltarčke za v sobe, ki se jih lahko z električno svetlavo razsvetlji.

Se priporočam rojakom širom Amerike.

ANTON BOHTE,

3626 E. 82nd St., Cleveland, O.

CHERRY GROVE DARK MOLASSES

... Pure Cane—Beaume 42C.

Vsebuje 50% kobiniranega sladkorja.

Deset galonov skupaj stane samo \$5.00 vred s pošiljatvenimi stroški.

Naročilo je priložiti denar.

ALEXANDER MOLASSES CO.

CINCINNATI, OHIO.

Društvo Sv. Cirila in Metoda števil. 18 S. D. Z. v Clevelandu, O.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 55. leta. Za smrtnino se lahko zavaruje za \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in za \$2000. Rojaki ne odlašajte, ampak pristopite k društvu še danes. Naše društvo Vam nudi najlepšo priliko, da se zavarujete za slučaj nesreče.

Za vsa pojasnila se obrnite na društvene uradnike.

Predsednik Rudolf Cerkvenik, podpredsednik Jožef Zakrajšek, tajnik John Vidervol (1153 East 61st Street, Cleveland, Ohio), zapisnikar Jos. B. Zaveršek, blagajnik Anton Bašca; nadzorniki: Anton Strniša, Jos. Zakrajšek, Viktor Kompare.

Društveni zdravnik: Dr. J. M. Seliškar.

Zastavonoša: John Jerman, Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v šolski dvorani.

DR. OHLENDORFOVA ZDRAVILA

so izvrstna proti

KAŠLJU, UJEDANJU, ŽELODČNIM BOLEZNIM IN REVMITIZMU.

Steklenica stane 75c.

1924 BLUE ISLAND AVE.

SLAVNEMU OBČINSTVU naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinovne cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljše in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebnoma na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkрасnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němceček FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

Po nižjani ceni

dobite pri nas sedaj najboljše moške in fantovske obleke.

Obleke so fabricirane iz pristne volne, so najnovije mode, svetle sredno svetle in temne barve, na en gumb, dva in tri, "single or double breasted".

Vse te obleke prodajamo sedaj za \$25.00, \$30.00, \$35.00, \$40.00, \$45.00 in \$50.00.

Pridite k nam in izberite si iz dobrih oblek najboljše obleke.

Naša trgovina je od prta vsak torek, četrtek in soboto zvečer.

NAŠA TRGOVINA JE OD PRTA VSAKO NEDELJO DOPOLDNE.

JELINEK & MAJER

Corner Blue Island Ave. and 18th Street.